

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2025/2026			
Nazwa przedmiotu	Patologia		
	Pathology		
Kod przedmiotu	P_I_A.3.Patologia		
Kategoria przedmiotu	Nauki podstawowe		A
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Forma studiów	Stacjonarne		
Poziom studiów	Studia I stopnia		
Rok studiów	I	Semestr studiów:	II
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3		
Język wykładowy	Polski		
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Jarosława Jaworska - Wieczorek		
Prowadzący przedmiot	dr n. med. Jarosława Jaworska - Wieczorek		

LICZBA GODZIN W SEMESTRZE		
Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Wykład (W)	30	E
Seminarium audytoryjne (SA)	20	Z/O
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	20	Z
Sumaryczna liczba godzin dla modułu	70	-
* Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		

INFROMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne do przedmiotu	Znajomość anatomii, fizjologii, biochemii i biofizyki, mikrobiologii i parazytologii na poziomie licencjackim.
Cele przedmiotu	Uzyskanie przez studenta zdobytej wiedzy z dziedziny patologii niezbędnej do umiejętności rozpoznawania podstawowych zaburzeń fizjologicznych, rozumienia i wyjaśnienia patomechanizmu i etiopatogenezy najważniejszych jednostek chorobowych.

MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Treść modułowego efektu uczenia się		Metody weryfikacji efektu uczenia się
WIEDZA		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
A.W7.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna

A.W9.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
A.W10.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna

UMIEJETNOŚCI

W zakresie umiejętności student potrafi:

A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
-------	---	--

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	ocena nauczyciela, obserwacja 360*
K02	przestrzegania praw pacjenta;	ocena nauczyciela, obserwacja 360*

TRZĘSCI MERYTORYCZNE przedmiotu/MODUŁU:

	Wykłady (W)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN (L)	-	30	-	-	-	-
	RAZEM	30					

semestr II

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Pojęcie patomorfologii, patofizjologii, choroby i czynników chorobotwórczych.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
2.	Śmierć i jej znamiona.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
3.	Zaburzenia w krążeniu.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02

4.	Mechanizmy obronne w ustroju.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
5.	Zmiany wsteczne w narządach.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
6.	Zmiany postępowe w różnych narządach.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
7.	Znaczenie odporności w patologii chorób.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
8.	Patomorfologia nowotworów, znaczenie badań przesiewowych i postępowania.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
9.	Patologia regulacji równowagi wodno - elektrolitowej i kwasowo - zasadowej.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
10.	Patologia zapalenia i jego rodzaje.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
11.	Patologia poszczególnych układów.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
12.	Patologia wstrząsu.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
13.	Patologia zaburzeń krzepliwości.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
14.	Zaburzenia gospodarki węglowodanowej, tłuszczowej i białkowej.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
15.	Zmiany w układzie sercowo - naczyniowym.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
16.	Zaburzenia układu oddechowego.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
17.	Patologia układu pokarmowego.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
18.	Zaburzenia w układzie dokrewnym.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02

		Seminarium audytoryjne (SA)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN (L)	-	20		-	-	-
		RAZEM	20					
semestr II								
LP	Zakres tematyczny		Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się					
1.	Patologia zmian wstecznych i postępowych na powstawanie dysfunkcji narządów		A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02					
2.	Patologia zaburzeń w układzie oddechowym na powstawanie zmian w innych narządach		A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02					
3.	Patologia zaburzeń w układzie krążenia krwi na powstawanie zmian w innych narządach		A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02					
4.	Patologia zaburzeń w układzie pokarmowym na powstawanie zmian w innych narządach		A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02					

5.	Patologia zaburzeń w układzie moczowym na powstawanie zmian w innych narządach	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
6.	Patologia zaburzeń w gospodarce białkowej i tłuszczowej na powstawanie zmian w innych narządach	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
7.	Patologia zaburzeń w gospodarce cukrowej na powstawanie zmian w innych narządach	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
8.	Patologia zaburzeń w gospodarce endokrynnej na powstawanie zmian w innych narządach	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02

	Praca własna studenta (PW)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN (L)	-	20	-	-	-	-
	RAZEM	20					

semestr II

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Znaczenie różnych czynników chorobotwórczych w powstawaniu chorób.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
2.	Biopsja cienkoigłowa narządów – jej rola w rozpoznawaniu chorób.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
3.	Znaczenie stanów przedrakowych w powstawaniu chorób nowotworowych.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
4.	Postępowanie i rozpoznawanie różnych przyczyn wstrząsu.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02
5.	Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej w patogenezie chorób różnych narządów.	A.W7. – A.W10. A.U4. K01 K02

Metody/narzędzia dydaktyczne	• Wykład konwersatoryjny
	• Wykład multimedialny
	• Dyskusja
	• Pokaz
	• Omówienie

SPOSOBY OCENY:

F - Formułująca

P - Podsumowująca

Zaliczenie każdej z form zajęć przedmiotu stanowi podstawę dopuszczenia do egzaminu na zakończenie całego modułu (semestr IV).

F1. Obecność na zajęciach

F2. Aktywność na zajęciach i/lub odpowiedź ustna

F3. Ocena wykonanego zadania - mini-CEX (mini-clinical examination)

F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania

P. Egzamin pisemny

OBciążENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem	50
Nakład pracy studenta	20
suma	70
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

FORMY OCENY- SZCZEGÓŁY	
Wykład (W)	Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia(Z) stanowi: F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna. P - ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach
Seminarium audytoryjne (SA)	Zasady obecności studenta na zajęciach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi: - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania zajęć - Mini-CEX (mini-clinical examination). P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen częściowych.
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	Zasady zaliczenia pracy własnej studenta prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę (Z/O) stanowi: - opracowanie we własnym zakresie zagadnień przewidzianych w tej formie kształcenia, - sprawdzenie przyswojonej wiedzy w trakcie odpowiedzi ustnej - F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania
EGZAMIN KOŃCOWY z przedmiotu/MODUŁU	Podstawę do przystąpienia do egzaminu stanowi: - uzyskanie zaliczeń z modułów częściowych. - test pisemny P - test pisemny jednokrotnego wyboru i/ lub z pytaniami półotwartymi i otwartymi obejmujący zagadnienia z poszczególnych modułów częściowych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ/PISEMNEJ (F)			Skala ocen odpowiedzi ustnej/pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15

2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY mini-CEX (F)			Skala ocen mini-CEX(F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowalający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowalający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowalający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY TESTU PISEMNEGO (P)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

WYKAZ LITERATURY	
LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Domagała W., Chosia M., Urasińska E.. Podstawy patologii - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2010; dodruk:2022.
2.	Kumar V.; Abbas A.; Aster J. C.; red. wyd. pol. Olszewski W. Robbins Patologia - Wyd. 2. - Wrocław: Elsevier Urban & Partner, cop. 2014.

3.	Kruś S. Patologia: podręcznik dla licencjackich studiów medycznych - Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL, 2003.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Dziedzic D. [et al.]. Choroby układu oddechowego - Wyd. 3 zm. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2004.
2.	Spodaryk K. Patologia narządu ruchu - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2002.

Podpis koordynatora przedmiotu:
